

Na osnovu člana 7. stav 1. i 2., člana 8. stav 1. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03; 52/04), član 7. stav 1. tačka b. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“, broj 89/05) i člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donio je,

I N S T R U K C I J U ZA POSTUPANJE KOD PRIJEMA, OBRADJE I PROVJERE PDV PRIJAVA SA PODACIMA O KRAJNJOJ POTROŠNJI

POGLAVLJE 1. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovom Instrukcijom utvrđuju se bliža pravila u postupku poreznih prijava za određeni porezni period u sistemu prijema, obrade i provjere o podacima o krajnjoj potrošnji poreznih prijava - prijava za porez na dodatu vrijednost (u daljnjem tekstu PDV prijava) u pogledu načina prijema istih, evidentiranja prijema prijava, obradi prijava, način upisa prijava po službenoj dužnosti, prijem i obrada izmijenjene ili dopunjene prijave, te sastavljanje određenih izvještaja i evidencija.

Član 2. (Objašnjenje krajnje potrošnje i načina popunjavanja polja krajnje potrošnje na PDV prijavi)

- (1) Podatak o krajnjoj potrošnji koja se utvrđuje iz PDV prijava definiše se kao porez na dodatu vrijednost za koji porezni obveznik nema pravo na povrat.
- (2) Podatak o krajnjoj potrošnji upisuje se u polja PDV prijave **32, 33 i 34**.
- (3) U polja **32,33 i 34 PDV prijave** upisuju se podaci o obračunatom PDV-u licima koja nisu registrirana za PDV, a da je promet izvršen u Federaciji BiH, Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu BiH.
- (4) U polja krajnje potrošnje na PDV prijavi upisuje se podatak odnosno iznos PDV iz krajnje potrošnje za koji porezni obveznik nema pravo povrata, a koja je izvršena u Federaciji BiH, Republici Srpskoj ili Brčko distriktu BiH. Nije bitno kome je izvršena prodaja, već je samo pitanje u kojem entitetu, odnosno distriktu je izvršena prodaja, koja predstavlja krajnju potrošnju.
- (5) U ova polja se evidentira PDV realizacija za sopstvenu potrošnju poreznog obveznika i PDV iz svih internih faktura, kao i ulazni PDV iz poreznih faktura koje se ne može odbiti. Pored toga u polja 32, 33 i 34 upisuje se PDV obračunat na usluge licima koja nisu registrirana za PDV i to na taj način da se u pomenuta polja unose vrijednost PDV prema mjestu gdje je usluga izvršena.
- (6) Obveznik PDV koji nema pravo na potpuni odbitak ulaznog poreza također u polja 32, 33 i 34 PDV prijave upisuje podatak o krajnjoj potrošnji, tj. PDV koji je obračunat u krajnjoj potrošnji. Prvo da definiramo šta je PDV iz konačne potrošnje. To je PDV koji se ne može odbiti. Kod obveznika sa pravom na srazmjerni odbitak postoji specifična situacija, ovaj obveznik prima fakture od svojih dobavljača u kojima je iskazan PDV, za te dobavljače ovaj obveznik je registrirani obveznik za PDV pa zbog toga dobavljač za ovu konkretnu fakturu prema npr. banci ne popunjava polja 32, 33 i 34 na

PDV prijavi. Međutim, obveznik sa pravom na srazmjerni odbitak ulazni porez fakturisan od dobavljača može odbiti samo u srazmjernom dijelu. Preostali dio ulaznog PDV koji obveznik nije mogao odbiti predstavlja konačnu potrošnju, te se ovaj iznos PDV unosi u odgovarajuća polja 32, 33 i 34 na PDV prijavi.

Primjer banke: Banka prima fakture od svojih dobavljača u kojima je iskazan PDV, za te dobavljače banka je registrirani obveznik za PDV, pa zbog toga dobavljač za ovu konkretnu fakturu prema banci ne popunjava polja 32, 33 i 34 na PDV prijavi. Međutim, banka ulazni porez fakturisan od dobavljača može odbiti u srazmjernom dijelu. U konkretnom slučaju npr. banka može odbiti samo 10% od svoje porezne obaveze, tako da imamo sljedeću situaciju. Banka je imala za dati porezni period fakturisani ulazni porez u iznosu od 1700,00 KM., obzirom da ima pravo da odbitak od samo 10% od ukupnog ulaznog poreza u našem slučaju 170,00 KM, dio ulaznog poreza koji se ne može odbiti iznosi 1530,00 KM. Porezni obveznik banka će u polje 41 PDV prijave upisati iznos od 170,00 KM koji može odbiti od svog izlaznog poreza. Dio ulaznog PDV-a od 1530,00 KM koji banka nije mogla odbiti predstavlja krajnju potrošnju, kao što smo rekli PDV iz krajnje potrošnje je onaj koji se ne može odbiti. U konkretnom slučaju od pomenutih 1530,00 KM, 1000,00 KM koji se ne može odbiti odnosi se na fakturisani ulazni PDV za filijalu u Sarajevu, dok se preostali dio ulaznog PDV koji se ne može odbiti u iznosu od 530,00 odnosi na glavnu filijalu u Banjoj Luci. Kada je riječ o izlaznom porezu koji obveznik sa pravom na srazmjerni odbitak ulaznog poreza zaračunava licima koja nisu registrirana za PDV, postupak je isti kao kod svih ostalih poreznih obveznika. U polja 32, 33 i 34 se unose iznosi izlaznog poreza prema licima koja nisu registrirana za PDV prema mjestu gdje je izvršen oporezivi promet obveznika sa pravom na srazmjerni odbitak ulaznog poreza.

(7) Prilikom popunjavanja podataka, odnosno iznosa u navedenim poljima PDV prijave obavezno upisati iznose iskazane cijelim ciframa, bez upisivanja decimalnih mjesta. Zaokruživanje se vrši na taj način ako obaveza koja proističe iz knjigovodstva poreznog obveznika nije cijeli iznos u PDV prijavi se unosi iznos koji je rezultat zaokruživanja na najbliži manji cijeli broj. (npr. 10,40 KM na prijavi se upisuje 10,00 KM, za isnos 18,76 KM na PDV prijavi se upisuje iznos 18,00 KM.

Član 3.

(Nadležnost za prijem i obradu PDV prijava i analizu prijavljenih podataka na istoj)

Prijem i obradu PDV prijava, čuvanje i arhiviranje, izmjene i dopune koje su vezane za iste, kao i sastavljanje određenih dokumenata, izvještaja, obavještenja i slično vrši Odsjek za poreze Grupa za obradu poreznih prijava (u daljnjem tekstu: Grupa).

POGLAVLJE 2. POSTUPAK PRIJEMA I EVIDENTIRANJA PDV PRIJAVA OTKLANJANJA GREŠAKA, ANALIZA, IZVJEŠTAVANJA, PROVJERE I KONTROLE

Član 4.

(Formalni pregled PDV prijava)

- (1) Po izvršenim radnjama prijema i evidentiranja prijema PDV prijava u IS UIO (PDV softver) uposlenici Grupe će prilikom formalnog pregleda PDV prijave utvrditi da li je popunjeno jedno od polja krajnje potrošnje ili više njih.
- (2) Kada je formalnim pregledom utvrđena formalna ispravnost PDV prijave ista se prosljeđuje prema prioritetima na unos u IS UIO (PDV softver). Ukoliko je pregledom utvrđena formalna neispravnost PDV prijave postupa se u skladu sa odredbama Instrukcije za postupanje kod prijema i obrade prijava za porez na dodatu vrijednost i izvještaja obračunate i uplaćene domaće akcize.

Član 5.
(Postupak nakon unosa podataka iz PDV prijave)

- (1) Nakon što su podaci iz PDV prijave uneseni u IS UIO (PDV softver) vršiti uz pomoć IS UIO (PDV softver) analizu i provjeru unesenih podataka za obveznike čija je krajnja potrošnja u dosadašnjim periodima (računajući od 01.01.2006.) veća od 400.000 KM.
- (2) Uz pomoć IS UIO (PDV softver) i prijenosom podataka u program excel omogućeno je da se analiziraju prijavljeni i uneseni u sistem podaci iz polja krajnje potrošnje PDV prijave na neki od sljedećih načina:
  - a) Iznos ulaznog PDV odbijen u cijelom iznosu i prikazan u PDV prijavi samooporezivanja, u tom slučaju, ako se posmatra dati period po prijavljenim iznosima PDV prijave, suma iznosa polja 32, 33 i 34 (polja krajnje potrošnje) na PDV prijavi treba da da iznos koji je jednak ili manji od prijavljenog iznosa u polju 51 PDV prijave (Izlazni PDV),
  - b) Iznos ulaznog PDV je u potpunosti odbijen, a suma iznosa polja 32, 33 i 34 na PDV prijavi je veća od iznosa navedenog u polju 51,
  - c) Iznos ulaznog PDV nije u potpunosti odbijen na PDV prijavi za određeni period, a suma iznos polja 32, 33 i 34 je veća od iznosa navedenog u polju 51 u iznosu većem nego kada se doda u sumu krajnje potrošnje razlika iznosa ulaznog PDV koji nije odbijen,
  - d) Suma iznosa polja 32, 33 i 34 je veća od polja 51, jer je pravo na odbitak ulaznog PDV-a u niskom iznosu ili niskom procentu, tako da se upisuje u polja krajnje potrošnje, koji u sumi daju znatno viši iznos nego što je prijavljen u polju 51 PDV prijave,
  - e) Iznos u polju 51 je jednak nuli, a polja krajnje potrošnje su popunjena na osnovu ulaznog PDV na koji nije postojalo pravo na odbitak,
  - f) Iznos u poljima 32, 33 i 34 jednak je nuli, a obveznik nije koristio pravo odbitka ulaznog poreza u potpunom iznosu i/ili je upisao iznos u polje 51, posebno ako se radi o obveznicima koji su prijavili djelatnosti koje bi trebale da imaju podatke u poljima krajnje potrošnje,
  - g) Suma iznosa u poljima 32, 33 i 34 PDV prijave u nekom periodu (kvartal, polugodište, godina ili kombinacija perioda) treba da se posmatra na navedene slučajeve od a) do f).
- (3) Analiza podatka sa PDV prijave omogućena je imajući u vidu i prijavljene djelatnosti obveznika PDV u IS UIO (PDV softver) na način da upoređivanjem prijavljenih iznosa istih ili sličnih djelatnosti se dođe do određenog iznosa PDV koji je bilo moguće prikazati u PDV prijavi. Primjer su prijavljene djelatnosti maloprodaje koje bi trebalo da imaju popunjena polja krajnje potrošnje.
- (4) Također, analizu je moguće vršiti i preko sistemskih parametara pretežni „izvoznik“ odnosno izvoznik po postojećim propisima i svi ostali koji to popunjavanjem polja na PDV prijavi – izvoza, nastoje da postanu.

Član 6.
(Vođenje evidencije i izvještavanje)

- (1) Nakon unosa podataka iz izmijenjene ili dopunske PDV prijave Grupa će voditi evidenciju o promjeni iznosa u poljima krajnje potrošnje. Evidencija treba da se vodi na računaru i treba da sadrži osnovne podatke o obvezniku PDV, periodu koji se mijenja, datumu promjene i sva polja PDV prijave prije izmjene, a u redu ispod toga sva polja iz PDV prijave koja je dopunjena ili izmijenjena.
- (2) Grupe za kontrolu i reviziju i Grupe za kontrolu velikih poreznih obveznika će voditi evidenciju o promjeni iznosa u poljima krajnje potrošnje koji su rezultat kontrole. Evidencija treba da se vodi na računaru i treba da sadrži osnovne podatke o obvezniku PDV, periodu koji se mijenja, datumu promjene i sva polja PDV prijave prije izmjene, a u redu ispod toga sva polja iz PDV prijave nakon kontrole.

- (3) Grupe iz stava 1. i 2. ovog člana će propisane evidencije dostavljati u Odsjek za poreze.
- (4) Izvještaj iz evidencije iz stava 3. ovog člana Odsjek za poreze će dostavljati u Odsjek za obradu poreznih prijava do 25. u mjesecu za promjene izvršene do kraja prethodnog poreznog perioda.

Član 7.

(Postupak otklanjanja grešaka prilikom unosa podataka sa PDV prijave, analiza polja krajnje potrošnje i provjere odnosno kontrole podataka)

- (1) Unosom podataka sa PDV prijave u IS UIO (PDV softver) ukoliko nisu popunjena obavezna polja u istom, a koji se sistemski vežu za unesene podatke, sistem će naznačiti očiglednu grešku i neće dozvoliti da se unos sačuva dok se greška ne otkloni.
- (2) IS UIO (PDV softver) čuva podatke o uposlenicima koji su unijeli podatke sa PDV prijave u isti, kao i preko kojeg korisničkog računara. Tako imamo da su postavljeni sistemski parametri prilikom unosa polja sa PDV prijave na sistemskom matematičkom računanju iznosa bez PDV i iznosa koji se upisuju kao ulazni odnosno izlazni PDV, pa i podaci i iznosima u poljima krajnje potrošnje upoređivani sa poljem 51 PDV prijave. Ukoliko sistem prije sačuvanja podataka u PDV softveru daje sistemsku poruku koja se odnosi na polja krajnje potrošnje, uposlenik UIO na unosu podatka dužan je da postupa po sistemskoj poruci i da ukoliko se radi o očiglednoj greški u PDV prijavi istu ne unosi u sistem dok se greška ne otkloni.
- (3) Ukoliko se poslije izvršenog unosa podataka iz PDV prijave u PDV softver utvrdi da su podaci tačno uneseni u isti, ali je obveznik PDV, u nekim poljima unio brojčane vrijednosti koje nemaju logičnost u skladu sa propisima (odnosno ako se može iz PDV prijave uočiti da postoji pogrešna primjena propisa koji reguliraju krajnju potrošnju), zahtijeva se postupak ograničene provjere podataka u skladu sa propisima koji reguliraju ovu oblast. Ako se postupak ne može završiti ograničenom provjerom provodi se kontrola.
- (4) Kada se poslije izvršenog unosa podataka iz PDV prijave u IS UIO utvrdi da nisu podaci tačno uneseni u isti u prvom unosu prema podacima koje je dostavio obveznik PDV u svojoj PDV prijavi, podaci se ispravljaju u sistemu odmah po saznanju greške. Nakon izmjene podataka štampa se primjerak unesene PDV prijave i spaja sa originalnom PDV prijavom, a u spisu se sačinjava službena zabilješka o navedenom.
- (5) Da bi se spriječile greške koje mogu da nastanu od strane obveznika PDV koji prijavljuje podatke na PDV prijavi ili od strane uposlenika UIO koji vrši upis podatka u PDV softver, a koje se mogu odnositi na polja krajnje potrošnje na PDV prijavi vršiti analizu unesenih podataka u PDV softveru, počev od 15-tog u mjesecu u odnosu na prethodni porezni period, kao i prethodne porezne periode u kojima je došlo do razlika u promjenama polja krajnje potrošnje, a prema odredbama člana 5. ove instrukcije i prema sljedećem:
  - a) Ukoliko je suma polja krajnje potrošnje na PDV prijavi, koja ima minimalno 30.000 KM, u posmatranom periodu viša ili manja od 10% od iznosa iz prosjeka ranijih perioda sume krajnje potrošnje kod obveznika koji imaju sistemski parametar odnosno koji su označeni kao „veliki obveznici“.
  - b) Ukoliko je suma polja krajnje potrošnje na PDV prijavi, koja ima minimalno 30.000 KM, u posmatranom periodu viša ili manja od 30% od iznosa iz prosjeka ranijih perioda sume krajnje potrošnje kod većih obveznika, a koji imaju sistemski parametar odnosno koji nisu označeni kao „veliki obveznici“.
  - c) Ukoliko je suma polja krajnje potrošnje na PDV prijavi u posmatranom periodu viša ili manja u znatnom iznosu nego što je obveznik PDV prijavljivao do tog perioda.
  - d) Ukoliko je suma polja krajnje potrošnje na PDV prijavi u posmatranom periodu viša ili manja u znatnom iznosu nego što obveznici iste ili slične djelatnosti prikazuju u svojim PDV prijavama,

- e) Drugi parametri koji se u postupku analize ili ograničene provjere utvrde, a odnose se na razlike u nekom prosjeku prijavljivanja polja krajnje potrošnje.
- (6) Ako se nakon analize utvrde moguće greške odnosno razlike kako je navedeno u ovom članu provodi se postupak ograničene provjere, a ako se istom ne može doći do razloga razlike ili greške provoditi postupak djelimične kontrole i kontrole obveznika PDV po navedenom osnovu u ovom članu.
- (7) Kada se utvrđene greške otklone u postupku ograničene provjere ili kontrole iste se upisuju odmah u PDV softver, a u evidenciju iz člana 6. upisuju se podaci za izveštaj.

POGLAVLJE 3. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8.

(Analiza za 2006.godinu upisanih u PDV softver polja krajnje potrošnje)

Analizu prijavljenih i upisanih polja krajnje potrošnje za I-XI 2006. godine prema odredbama ove instrukcije završiti do kraja januara 2006. godine, a izvještaj o istoj dostaviti će Odsjeku za poreze u Odsjek za obradu poreznih prijava najkasnije na dan 01.02.2007. godine. Analizu za decembar završiti do 27.02.2007. godine, a izvještaj dostaviti do 28.02.2007. godine.

Član 9.

(Novčane kazne za nepopunjavanje polja krajnje potrošnje)

Ukoliko se ograničenom provjerom ili kontrolom utvrdi da je obveznik propustio da popuni podatke o krajnjoj potrošnji postupati prema važećim propisama, te primjenjivati odredbe koje se odnose na prekršaj. Navedeno se odnosi na sve porezne periode počev kada je postojala propisana mogućnost za navedeni prekršaj.

Član 11.

(Nadležnost za provođenje ove Instrukcije)

Za provođenje ove Instrukcije odgovoran i nadležan je Odsjek za poreze Regionalnog Centra UIO.

Član 12.

(Stupanje na snagu)

Podatke o krajnjoj potrošnji za potrebe UO UIO, a koja se vodi u PDV softveru UIO dostavljat će Sektor za poreze Odsjek za obradu poreznih prijava nakon izvršenih analiza u Odsjecima za poreze, a najkasnije do zadnjeg radnog dana u mjesecu u odnosu na prethodni porezni period. Podatke će dostavljati i nakon što Odsjeci za poreze dostave odstupanja u periodu odnosno u više perioda, a koja su viša ili niža od 0,5% prema korisnicima.

Član 13.

(Stupanje na snagu)

Ova Instrukcija stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena na Web stranici UIO.

Broj:02-56787/06

Datum: 20.12.2006.

**DIREKTOR
Kemal Čaušević**